

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 3 stycznia 2023 r.

Poz. 67

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-N.4131.203.1.2022.KW WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 30 grudnia 2022 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 99 ust. 1a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

§ 8 ust. 4 załącznika do uchwały nr XVIII/18/22 Zgromadzenia Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr V/7/19 Zgromadzenia Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7”.

Uzasadnienie

Zgromadzenie Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” na sesji w dniu 9 grudnia 2022 r. podjęło uchwałę Nr XVIII/18/22 w sprawie zmiany uchwały nr V/7/19 Zgromadzenia Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7”.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 13 grudnia 2022 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 8 ust. 4 załącznika do uchwały z istotnym naruszeniem art. 4 ust. 2a pkt 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 ze zm.), polegającym na przekroczeniu kompetencji i nałożeniu na adresatów obowiązków dotyczących kompostowania odpadów, które nie znajdują oparcia w przepisach prawa.

Analizowaną uchwałą Zgromadzenie Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7”, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 41 ust. 1, w związku z art. 69 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 4 w związku z art. 3 ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także §6 ust. 1 pkt 13 statutu Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2002 r. Nr 101, poz. 1610 ze zm.), przyjęło uchwałę wprowadzającą nowy regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gmin członkowskich związku.

Na podstawie § 8 ust. 4 załącznika do analizowanej uchwały (tj. Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7”) postanowiono, że: „Wymaga się, aby właściciel nieruchomości o którym mowa w ust. 3, korzystał z kompostownika przez cały rok, poprzez kompostowanie w nim wszystkich odpadów, o których mowa w § 3 pkt 4 pochodzenia roślinnego powstających na terenie nieruchomości oraz aby kompost, powstały z bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, był wykorzystany na własne cele”.

Materialnoprawną podstawę podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym „Rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego

powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej «regulaminem»; regulamin jest aktem prawa miejscowego». Artykuł 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zaś zakres spraw, który uregulowany musi zostać w uchwalanym przez radę gminy regulaminie. Regulamin utrzymania czystości i porządku może wykraczać poza materię przewidzianą w art. 4 ust. 2 ustawy, wyłącznie w zakresie przewidzianym przez ustawodawcę w art. 4 ust. 2a tej ustawy. Zgodnie z fakultatywną częścią delegacji ustawowej, wyrażoną w art. 4 ust. 2a pkt 4 ustawy, rada gminy może w regulaminie określić wymagania dotyczące kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi oraz zwolnić właścicieli takich nieruchomości, w całości lub w części, z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na te odpady.

Przepis art. 4 ust. 2a pkt 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi o wymaganiach dotyczących kompostowania, jednakże brak jest podstaw dla organów stanowiących do nakładania na mieszkańców obowiązku zagospodarowania w przydomowym kompostowniku wszystkich bioodpadów, korzystania z kompostownika przez cały rok czy wykorzystywania kompostu na własne cele. Przede wszystkim wskazać trzeba, że przywołana wyżej norma kompetencyjna pozwala wyłącznie na regulacje dotyczące samego procesu kompostowania, tj. zapewnienia jego prawidłowości. Regulacje oparte na art. 4 ust. 2a pkt 4 przywołanej ustawy nie mogą dotyczyć kwestii zagospodarowania wytworzonego kompostu. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że nie wszystkie bioodpady, które powstają na nieruchomości można kompostować (np. odpady niepodatne na rozkład w warunkach przydomowego kompostowania lub sezonowe nadwyżki przekraczające pojemność kompostownika). Wprowadzenie w uchwale obowiązku zagospodarowania w przydomowym kompostowniku wszystkich bioodpadów, stanowiących odpady komunalne wytworzone na nieruchomości, może być fizycznie niemożliwe do realizacji przez właścicieli nieruchomości, którzy kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne na terenie swoich nieruchomości.

Oczywiście nie wyłącza to możliwości skorzystania przez gminę (związek międzygminny) z uprawnienia wynikającego z art. 3 ust. 2d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: „Gmina może nie zapewniać odbierania bioodpadów stanowiących odpady komunalne, jeżeli właściciel nieruchomości zabudowanej jednorodzinym budynkiem mieszkalnym podał w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi informacje, o których mowa w art. 6m ust. 1b pkt 7, oraz korzysta ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o którym mowa w art. 6k ust. 4a, a regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy przewiduje zwolnienie w całości z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na te odpady”. Jednak również przywołany przepis nie stanowi podstawy do wprowadzenia w regulaminie obowiązku kompostowania w przydomowym kompostowniku wszystkich wytwarzanych bioodpadów. Decyzja, co do skorzystania z częściowego zwolnienia z opłaty należy do właścicieli, a możliwość nieodbierania bioodpadów jest uwarunkowana spełnieniem wszystkich przesłanek z art. 3 ust. 2d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że Zgromadzenie Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego przyjmując regulację § 8 ust. 4 załącznika do analizowanej uchwały nałożyło na mieszkańców obowiązek korzystania z kompostownika przez cały rok i kompostowania w nim wszystkich bioodpadów, a ponadto obowiązek wykorzystywania kompostu na własne cele, co nie mieści się w ramach przywołanej kompetencji z art. 4 ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski:
Jarosław Obremski